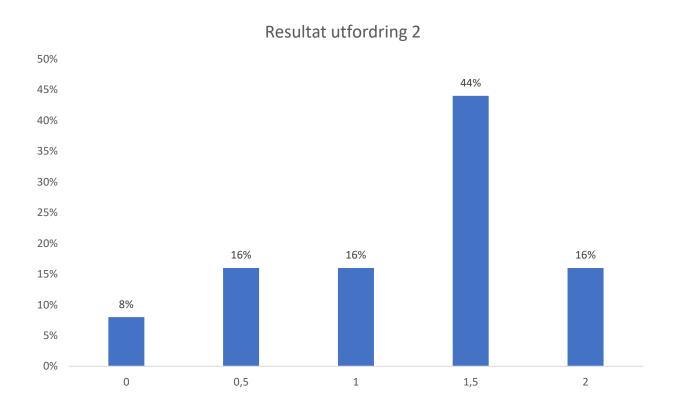
Feedback seminar

Utfordring 2

Resultat

Oppgave 1.1 – Teoretisk analyse av minstelønn

- De aller fleste har konkludert at økonomisk teori predikerer at en innføring av minstelønn vil føre til et økt dødvektstap (redusert velferd) dersom arbeidsmarkedet er karakterisert av fullkommen konkurranse og potensielt til et redusert dødvektstap (økt velferd) dersom arbeidsgivere har monopsoni-makt.
- Flere har diskutert at en minstelønn ved FK fører til at lønna til de som har jobb går opp (redusert fattigdom), men at inntekten til de som ikke har jobb reduseres (økt fattigdom).
- Mange har illustrert effekter av minstelønn under fullkommen konkurranse og da arbeidsgivere har monopsonimakt grafisk.
- Mange har diskutert at grupper med lavere produktivitet kan være mer sårbare/mer sannsynlige å havne i arbeidsledighet når minstelønna er høyere enn likevektslønna under fullkommen konkurranse.
- Flere har tatt opp empirisk forskning som har prøvd å evaluere effekten av minstelønn på lønn og sysselsetting
- Flere har utledet lønn, sysselsetting og dødvekstap matematisk.

Oppgave 1.1 – Teoretisk analyse av minstelønn

«Vanlige» feil og mangler

- Diskusjon av «Minstelønn kan føre til redusert fattigdom» mangler
- Manglende økonomisk forklaring
  - Hvorfor fører en minstelønn til redusert/økt sysselsetting?
    - Hvorfor setter en arbeidsgiver med monopsoni-makt lønn og sysselsetting slik den gjør?
    - Hvordan påvirker en minstelønn $> w^m$ insentivene til en arbeidsgivere med monopsoni-makt?
  - Hvorfor øker/minker dødvektstapet (og hva er et dødvekstap for noe)?
- Manglende forklaring av de ulike delene i figurene
- Forståelse for tilbud og etterspørsel
  - Vilkår for vilkår for profittmaksimering: Profitten maksimeres da den marginale inntekten fra arbeid er lik den marginale kostnaden for arbeid, uansett om arbeidsgiveren er pristaker eller ikke
- Noen studenter skriver at en minstelønn fører til at arbeidsgivere reduserer lønnsnivået

Oppgave 1.2 – Empirisk analyse av minstelønn

- De aller fleste har gjort rede for data brukt, laget en korrekt graf, og konkludert at den observerte korrelasjonen (om noe) gir støtte til påstanden at minstelønn fører til økt fattigdom.
- Mange diskuterer at vi ikke har tilstrekkelig med informasjon for å kunne trekke konklusjoner om årsak og virkning.
  - Tverrsnittsdata (et år) der vi kun har informasjon om nivå på minstelønn og sysselsetting fører til at
    - Det kan finnes andre faktorer enn minstelønn som påvirker sysselsetting, hvilket fører til at det ser ut å finnes en korrelasjon (f eks konjunktur, annen politikk)
    - Det kan finnes faktorer som påvirker både nivået på minstelønn OG sysselsetting som fører til at det ser ut å finnes en korrelasjon.
- Mange nevner noen type av eksperimentell metode for å identifisere effekter

Oppgave 1.2 – Empirisk analyse av minstelønn

«Vanlige» feil og mangler

• Flere nevner at vi ikke kan trekke konklusjoner om årsak og virkning (gitt i oppgaven), men diskuterer ikke hvorfor

• Flere nevner en metode, men forklarere ikke hvorfor/hvordan årsaks-effekter kan identifiseres med denne metoden

Oppgave 2.1 – Teoretisk analyse av fagforeninger

- Mange har laget korrekt(e) og flotte graf(er) for et arbeidsmarked der en fagforening har monopolmakt eller da fagforeninger og arbeidsgivere forhandler om lønn.
- Mange har identifisert sysselsetting og lønn ved fullkommen konkurranse og da fagforeninger har monopolmakt /forhandler om lønn.
- Mange har identifisert dødvekts-tap.

Oppgave 2.1 – Teoretisk analyse av fagforeninger

«Vanlige» feil og mangler

- Viktige antakelser/forutsetninger er ikke gjort rede for
  - Antakelse om at reservasjonslønna er lik for alle arbeidstakere
  - Fagforeningen sin nytte avhenger lønnsoverskudd ($w-w^r$) og sysselsetting (L) blant medlemmene
  - En fagforening med monopol-makt kan sette enten lønn, eller sysselsetting.
  - Bibetingelse: Sysselsetting (lønn) blir bestemt av etterspørselen på arbeid ($L^d(w)$)
- Mangler i økonomisk forklaring
  - Intuisjon til hvorfor nytten til fagforeningen blir maksimert ved w^m og L^m
  - Forklaring av den "trade-off" som fagforeningen står innfor
  - Forklaring av dødvektstap.
- Mangler i forståelse av modellen
  - Diskusjon av forhandling da fagforeningen har monopol til å sette lønn
  - Forståelse av arbeidsgiverne sin tilpasning.
- Figurer kopiert fra forelesningsnotater

Oppgave 2.2 – Empirisk analyse av organisasjonsgrad og arbeidsledighet

- De aller fleste har gjort rede for data brukt, laget flotte og korrekte grafer, og gjort en riktig tolkning av retningen på korrelasjonen
- Mange har nevnt forhandlinger og/eller koordinering
- Flere har diskutert <u>hvordan</u> effektive forhandlinger (om lønn og sysselsetting) og/eller koordinering og/eller monopsoni-makt blant arbeidsgivere kan føre til at fagforeninger med markedsmakt bidrar til en høyere sysselsetting/lavere arbeidsledighet.
- Flere har diskutert at organisasjonsgraden påvirker makten til fagforeningene
- Flere har diskutert at medlemsbasens sammensetting kan påvirke arbeidsledighet i ulike grupper
  - Dersom medlemmene ikke er representative for alle grupper i arbeidsstyrken, vil fagforeningen sin lønnssetting ikke maksimere nytten til hele arbeidsstyrken.
  - F eks, dersom medlemmer har høyere produktivitet enn ikke-medlemmer vil lønna settes «for høyt» sett fra arbeidsstyrken sin side. Ikke-medlemmer med lav produktivitet er spesielt sårbare for å havne i arbeidsledighet. Jo høyere organisasjonsgrad, desto mer arbeidsledighet i denne gruppen.

Oppgave 2.2 – Empirisk analyse av organisasjonsgrad og arbeidsledighet

«Vanlige» feil og mangler

- Mange sier at grafene viser at utenlandsk fødte har en annen organisasjonsgrad enn innenlandsk fødte.
  - Da dere selve satte sammen datamaterialet kunne dere se at det kun er en organisasjonsgrad per land
- Flere tolker korrelasjonen i «feil» retning: høyere arbeidsledighet fører til høyere organisasjonsgrad.
- Lenke til økonomisk teori mangler:
  - Relativt mange beskriver kun at korrelasjonen går i ulik retning for NB og FB, uten å forklare observasjonen ved bruk av økonomisk teori
- Mange nevner forhandlinger og koordinering men diskuterer ikke (forklarer ikke hvorfor/hvordan dette påvirker).
- Mange diskuterer kun at fagforeningene fremst tar hensyn til medlemmenes sine preferanser, og at utenlandsk fødte kanskje ikke er medlemmer.
  - Dette forklarer den positive korrelasjonen mellom organisasjonsgrad og arbeidsledighet blant FB, men ikke den positive korrelasjonen blant FB.

Annet

Manglende redegjørelse for bruk av KI

• Figurer fra forelesninger